

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/101/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118215731
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118215731.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Branislava Brezu v spore žalobcu: O. Š., G.. XX.XX.XXXX, K. L.. G.I. X, XXX XX O., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, o primerané finančné zadost'učinenie 300 eur, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 01.03.2019 č. k. 8Csp/215/2018-53 v spojení s opravným uznesením zo dňa 28.06.2019 č. k. 8Csp/215/2018-121 takto jednodhlasne

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok v spojení s opravným znesením tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 100 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti sa žaloba zamietá.

II. Priznáva sa žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol, cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 50 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný n e m á právo na náhradu trov konania a žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.“

2. V odôvodnení okrem iného uviedol, že žalobca si úspešne uplatnil porušenie svojho práva ustanoveného osobitným predpisom v konaní vedenom na tamojšom súde pod sp. zn. 9C/449/2015, v dôsledku čoho bola určená neprijateľnosť a teda neplatnosť zmluvnej podmienky nachádzajúcej sa v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX. Súd prvej inštancie mal za to, že pokiaľ bol spotrebiteľ úspešný v predchádzajúcom spore pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný. Uviedol, že prípade úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 15.04.2013, žalovaný už bol postihnutý za porušenie povinnosti tým, že sám žalobca mu nemusí zaplatiť dohodnutú odplatu. Mal za to, že poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má byť vyvážené, a preto nie je možné nezohľadniť tú skutočnosť, že žalobca závažným spôsobom porušil svoju zmluvnú a aj zákonnú povinnosť (a teda právo žalovaného), keď doposiaľ mu nevrátil ani istinu úveru. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobcovi žiadna ujma spomínaným porušením povinnosti zo strany žalovaného ani nevznikla. Zohľadnené bolo aj neuvážené a ľahkomyselné správanie sa žalobcu, ktorý aktuálne má

13 nesplatených úverov. Rovnako súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že žalobca už podal inú žalobu o primerané finančné zadostučinenie z dôvodu úspechu v konaní o žalobe na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, na základe ktorej mu už bolo priznané primerané finančné zadostučinenie a to vo výške 50 eur. Dodal, že daný inštitút nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu sa spotrebiteľa.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný v zákonnej lehote. Rozhodnutie súdu o priznaní primeraného finančného zadostučinenia považoval žalovaný za nedôvodné a nepodložené. Žalobca svoj nárok na primerané finančné zadostučinenie opiera o úspech v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C/449/2015, ktorým súd rozhodol o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX a určil neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na základe tohto rozhodnutia žalobca už žalobu o vydanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.176,28 eura podal a konanie je toho času vedené pod sp. zn. 11Csp/205/2018 na Okresnom súde Prešov. V zmysle uvedeného má žalovaný za to, že priznaniu duplicitného primeraného finančného zadostučinenia v konaní vedenom pod sp. zn. 8Csp/215/2018 bráni prekážka litispendencie, t.j. už skôr začatého konania vedeného pod sp. zn. 11Csp/205/2018. V oboch konaniach ide o totožných účastníkov, taktiež z hľadiska predmetu konania ide o totožný návrh. Pokiaľ ide o priznanie primeraného finančného zadostučinenia uviedol, že pokiaľ súd vyhlási úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu chýbajúcich náležitostí (prípadne neplatnú, aj keď sa na základe nej poskytnú spotrebiteľovi finančné prostriedky), žiadna škoda spotrebiteľovi nevznikla, práve naopak, získa výhodu bezúročného a bezpoplatkového úveru, ktorý by mu neposkytla žiadna banka ani iná inštitúcia. Pokiaľ súd v predchádzajúcom konaní vyhodnotil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, žalobcovi mohla potenciálne vzniknúť len ujma za zaplatené úroky (na ktoré sa však pri podpise úverovej zmluvy žalobca slobodne a vážne zaviazal). Táto „ujma“ mu však ani potenciálne nevznikla, nakoľko žalobca nezaplatil ani samotnú istinu poskytnutého úveru, čo mu však nebránilo podať dve žaloby o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.176,28 eura v konaní vedenom pod sp. zn. 11Csp/205/2018 a primerané finančné zadostučinenie 300 eur v konaní vedenom pod sp. zn. 8Csp/215/2018. Ak by na základe takejto skutočnosti malo byť spotrebiteľovi priznané ešte aj primerané finančné zadostučinenie, zastáva názor, že výklad právnej normy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. nie je správne aplikovaný. Primerané finančné zadostučinenie nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu sa spotrebiteľov. V danom prípade žalobcovi žiadne, ani len potenciálne riziko ujmy nehrozilo, ale z celého zmluvného vzťahu so žalovaným sa snaží len vyťažiť výhody a finančné prostriedky. Ani súdy by nemali spotrebiteľov zbavovať zodpovednosti za svoje záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadostučinenie. Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

5. Proti tomu rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalobca z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Namietal, že súd prvej inštancie mu nepriznal náhradu trov konania aplikáciou § 257 CSP. Podľa jeho názoru, dôvody na aplikáciu § 257 CSP dané nie sú. Nebolo mu jasné, v čom spočívajú popísané okolnosti prípadu, pre ktoré súd aplikoval § 257 CSP. Pokiaľ súd prvej inštancie v rozsudku konštatoval, že sa domáhal primeraného finančného zadostučinenia z tej istej úverovej zmluvy aj v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11Csp/205/2018, tak pripustil, že je to pravda, ale je to v nadväznosti na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9C/449/2015, z 22.05.2016, za porušenie spotrebiteľského práva, spočívajúceho v určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. V teraz súdnej veci sa domáha primeraného finančného zadostučinenia v nadväznosti na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9C/449/2015, ale z 23.3.2017, a za porušenie spotrebiteľského práva, spočívajúceho v určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Pritom on podal jednu žalobu, v ktorej uplatnil dva samostatné nároky. Teda nie jeho vinou boli o jeho jednej žalobe vydané dva rozsudky, s časovým odstupom bezmála jedného roka. Ak v odôvodnení bod 21. rozsudku, súd prvej inštancie uviedol, že mu ani žiadna ujma nevznikla, tak teraz platný inštitút primeraného finančného zadostučinenia vznik ujmy a od 09.06.2013 už ani hrozbu ujmy nevyžaduje, aj keď v súdnej veci, ak by sa nebránil, tak by od neho žalovaný vyžadoval zaplatiť aj sumu nad istinu úveru a hrozilo by mu platenie príslušenstva a sankcií podľa OBZ, vrátane možných hmotnoprávných lehôt a inštitútov, obsiahnutých v OBZ, na rozdiel od OZ, v

neprospech spotrebiteľa. Prisvedčil, že má aktuálne 13 úverov, čo ho určite nešľachtí, ale pýtal sa, že ako je možné, že mu bolo toľko úverov poskytnutých. Kde sú povinnosti dodávateľov pri zisťovaní bonity spotrebiteľa, kde je ich odborná starostlivosť. Dodal, že ak mu už súd prvej inštancie priznal primerané finančné zadosťučinenie len vo výške 50 eur, mal mu aspoň priznať, ako úspešnej strane, náhradu trov konania v plnom rozsahu, z prisúdenej sumy. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Krajského súdu v Prešove, v zmysle ktorej ak výška uplatneného nároku závisela od úvahy súdu, za úspech vo veci je potrebné považovať úspech vo veci u žalobcu čo do základu, a preto je potrebné priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v celom rozsahu, t.j. z prisúdenej sumy. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. Odvolací súd sa najprv vysporiadal s procesnou námietkou odvolateľa, že priznaniu duplicitného primeraného finančného zadosťučinenia v konaní vedenom pod sp. zn. 8Csp/215/2018 bráni prekážka litispendencie, t.j. už skôr začatého konania vedeného pod sp. zn. 11Csp/205/2018.

8. Podľa § 159 CSP, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

9. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

10. Prekážka začatého konania, tzv. prekážka litispendencie, je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania, ktorý má za následok zastavenie konania. Ak teda už na súde (ktoromkoľvek) prebieha konanie tých istých strán, týkajúce sa tej istej právnej veci (totožnosť predmetu konania a skutkových okolností, z ktorých sa nárok vyvodzuje), súd konanie, ktoré začalo na základe neskôr podanej žaloby, zastaví. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. O tie isté strany ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia strán. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti strán a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. októbra 2011, sp. zn. 5Cdo/280/2010).

11. Neobstojí odvolacia námietka žalovaného ohľadne existencie prekážky začatej veci (prekážky litispendencie) s poukazom na konanie sp. zn. 11Csp/205/2018 vedenom na Okresnom súde Prešov. Kým v prejednávanej veci si žalobca uplatnil nárok na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300 eur na základe toho, že bol úspešný v základnom konaní v nadväznosti na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9C/449/2015-94 z 23.03.2017, a za porušenie spotrebiteľského práva, spočívajúceho v určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, v konaní 11Csp/205/2018 vedenom na Okresnom súde Prešov si žalobca uplatnil tento nárok v nadväznosti na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9C/449/2015-55, z 22.5.2016, za porušenie spotrebiteľského práva, spočívajúceho v určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Podmienka totožnosti predmetu konania tak nebola splnená.

12. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa

porušíteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušíteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušíteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

14. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadostučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadostučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadostučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadostučinenia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

15. Ako správne uviedol súd prvej inštancie pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadostučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť nielen funkciu satisfakčnú, ale aj funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a rovnako to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

16. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

17. A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

18. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300 eur titulom úspešného uplatnenia svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/449/2015.

19. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/449/2015 sa žalobca domáhala voči žalovanému okrem iného určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 23.03.2017, č. k. 9Csp/449/2015-94, vyhovel žalobe žalobcu a určil, že zmluvná podmienka nachádzajúca sa v úverových podmienkach s názvom hotovostný a revolvingový úver, kód úverových podmienok ITH 113 v Hlave 16, § 5 v znení: „Spoločnosť a klient sa v súlade s ustanovením § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka v nadväznosti na obchodnoprávny vzťah vyplývajúci z ÚZ vzájomnou dohodou určili, že záväzkový vzťah, ktorého predmetom je VIČ podľa UZ a tejto Hlavy UP, sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka.“ je pre svoju neprijateľnosť je neplatná. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 11.05.2017.

20. V prípade žalovaného, ako to vyplýva z rozsudku č.k. 9Csp/449/2015-94 zo dňa 23.03.2017 Okresného súdu Prešov, s ktorým sa súd prvej inštancie oboznámil aj v tomto konaní, išlo o porušenie práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa, keď zmluvná podmienka uvedená v úverových podmienkach žalovaného, bola vyhlásená za neprijateľnú. Bol to práve žalovaný, ktorý koncipoval obsah formulárovej zmluvy o úvere, za použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Nielen vnútroštátna právna úprava (napr. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), ale aj právo Európskej únie kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstojí ako celok. Súdny dvor Európskej únie dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, vzal odvolací súd do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, ale zohľadnil aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pri tom na to, že vďaka žalobcovi vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárove zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvnú podmienku v totožnom, neprijateľnom znení. Je na mieste, aby spotrebiteľia poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

21. Žalobca bol, ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojich práv spotrebiteľa, v konaní 9Csp/449/2015 úspešný, bezpochyby právo na zadosťučinenie má, nakoľko tento, nie iný, výklad znenia zákona umožňuje. Základ nároku je daný. Posúdenie každého nároku je vecou individuálnych skutkových zistení. Všeobecnou právnou zásadou vlastnou európskej právnej kultúre je princíp primeranosti, ktorý zvolil zákonodarca aj vo vzťahu k zadosťučineniu, na ktoré má mať nárok spotrebiteľ úspešne sa domáhajúci ochrany svojho práva spotrebiteľa, je preto na súde, ktorý je orgánom s právomocou právnou normu vyložiť a poskytnúť ochranu subjektívnemu právu, vyhodnotiť v konkrétnych súvislostiach primeranosť požiadavky spotrebiteľa.

22. Preto odvolací súd konštatuje, že za daného stavu vzhľadom na porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorej ochrany sa žalobca úspešne domohol na všeobecnom súde, sa priznanie finančného zadosťučinenia javí ako čiastočne dôvodné. Nie však v plnej výške ako si žalobca uplatnil. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia odvolací súd je toho názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobcu (neprijateľnosť zmluvnej podmienky) je suma 100 eur, najmä za situácie pokiaľ si žalobca už uplatňoval nárok na primerané finančné zadosťučinenie v súvislosti s porušením práv žalovaným z rovnakého zmluvného vzťahu založeného úverovou zmluvou, ako v prejednávanej veci. Odvolací súd má za to, že finančné zadosťučinenie vo výške 100 eur vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa.

23. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením podľa § 388 zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 100 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žaloba zamietol.

24. O trovách celého konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2 CSP.

25. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolaním žalobcu, že v prípadoch, keď rozhodnutie záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, možno za plný úspech považovať aj rozhodnutie, ktorým bol uznaný základ nároku, ale bola priznaná nižšia suma ako žalobca žiadal. V takomto prípade má žalobca právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, avšak pri určovaní výšky trov konania sa bude vychádzať z prisúdenej sumy. Odvolací súd nenašiel dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, spočívajúce v nepoctivom správaní žalobcu, pokiaľ si žalobca uplatňoval nárok z iného porušenia práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa (neprijateľnosť zmluvnej podmienky), ako to bolo vo veci 11Csp/205/2018 vedenom na Okresnom súde Prešov (bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru).

26. Z uvedeného dôvodu odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku u náhrade trov konania a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vychádzajúc z výšky prisúdenej sumy.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).